

Tallinna Ehituskool

Portfolio

Mööblirestauraatori eriala

Koostaja: Anne Nettan-Naano
Juhendaja: Margus Sildre
Rühm: MR21_s

Tallinn 2023

Sisukord

ÕPPEKAVA.....	3
TÖÖPROOVID	4
PRAKTIKA	6
Viini toolide(2tk.)restaureerimine LÕPUTÖÖ	10
Abilaudade(3tk. komplektis)restaureerimine	18
Tumba restaureerimine	22
Põrandalambi restaureerimine	26
Peeglikapi restaureerimine	30
Tugitooli restaureerimine	34

ÕPPEKAVA

Karjääri planeerimine ja ettevõtlusalused (Põhiõpingud)	õppekava läbitud
Sissejuhatus mööblirestauraatori erialasse (Põhiõpingud)	õppekava läbitud
Intarsia koostamine (Põhiõpingud)	õppekava läbitud
Puidu lõiketöötlemine (Põhiõpingud)	õppekava läbitud
Puitmööbli restaureerimine (Põhiõpingud)	õppekava läbitud
Materjalide juurdelõikus ja õmblemine (Põhiõpingud)	õppekava läbitud
Mööbli polstri restaureerimine(Põhiõpingud)	õppekava läbitud
Mööbli pindade vineerimine (Valikõpingud)	õppekava läbitud
Puidulõigete valmistamine ja parandamine(Valikõpingud)	õppekava läbitud
Praktika	õppekava läbitud

TÖÖPROOVID

Erinevate tappide valmistamine (poolkalasaba-, rist-, keel- ja harktapp).

Puidulõiked, ornament, õõnesnõu valmistamine. Eesmärgiks oli käelise tegevuse harjutamine ning omandada oskused erinevate peitlitega töötamisel.

Intarsia-erinevaid spoone lõigates sain aru kuidas eri liigid käituvad

PRAKTIKA

1. 23.03-05.05.2023 osalesin välispraktikal Itaalias, Pizzo linnas. Õppisin ja töötasin ettevõttes Punto Restauro Mobili di Francesco Iannaci. Minu juhendajaks oli ettevõtte omanik Francesco Iannaci ja teises töökojas oli minu juhendajaks meister Filippo Di Mase. Kumbaski töökojas sai kätt harjutada kolm nädalat.

Õppeprotsessi käigus tajusin kui erinevalt lähenevad eri meistrid vana ja väärrika mööbli restaureerimisele. Kui Francesco restaureerimise võtted sarnanesid paljuski meie koolis õpitule, siis Filippo lähenemine pani küll vahepeal peast kinni haarama. Filippo kasutas väga palju masinate abi ning muid tänapäevasemaid vahendeid.

Kuna olen kaks aastat juba Ehituskoolis midagi õppinud, siis oli päris ruttu arusaadav mida ja milliseid vahendeid kasutada tööülesande lahendamiseks. Need teadmised tulid kasuks kuna kumbki pool ei valdanud piisavalt inglise keelt. Üks keerulisemaid töid oli freesiga töötamine, selle seadistamine kuna puudus ka varajasem kogemus. Samuti tundsin, et peitlite käsitsemine tahaks ikka veel harjutamist.

Pildid tehtud töödest:

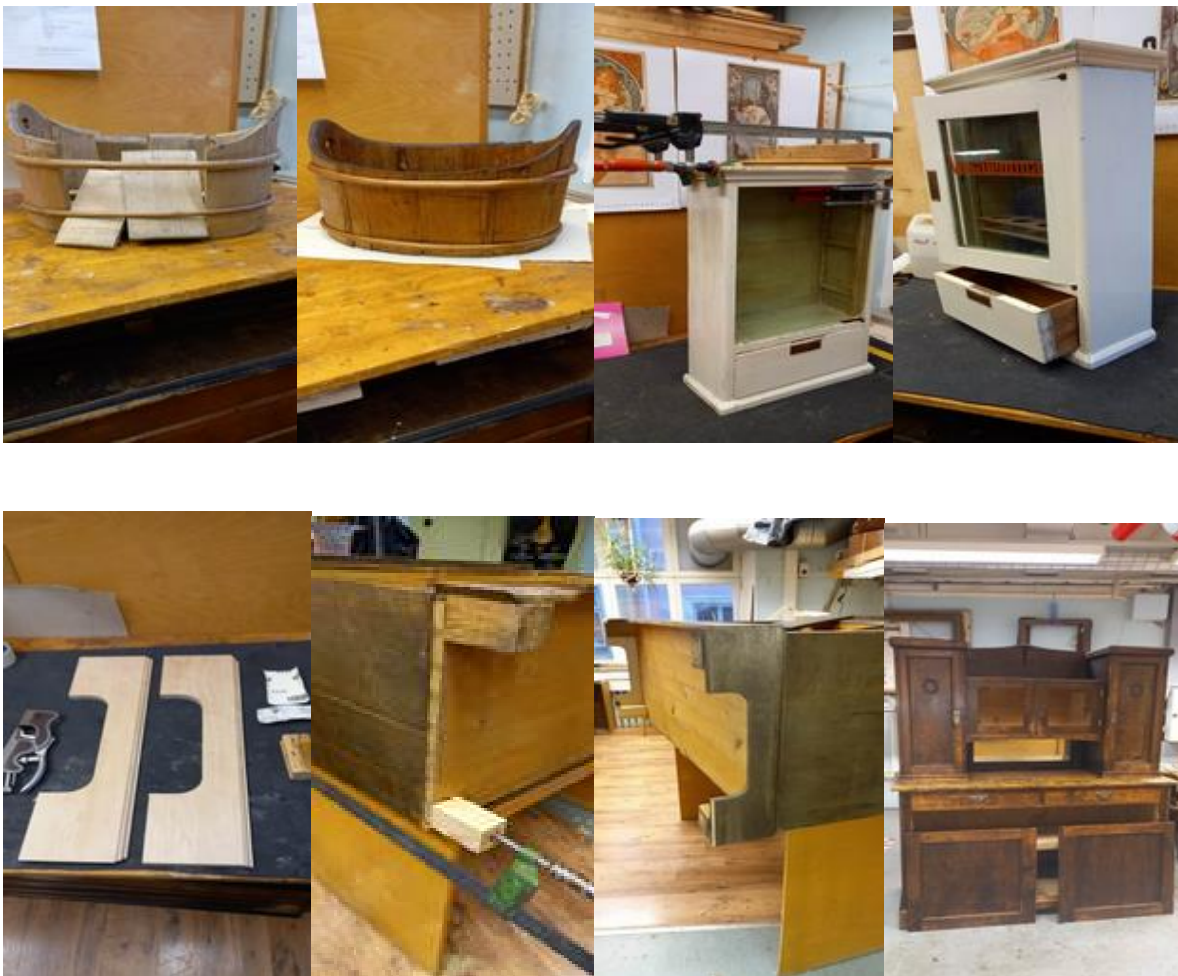
2. 10.10.-21.12.2022 viibisin õppepraktikal Tallinnas. Õppisin ja töötasin ettevõttes Konserveerimis- ja digiteerimiskeskus KANUT.

Õppeprotsessi käigus sain aru kui erinevad lähenemisviisid ning meetodikad võivad olla restaureerimisel-konserveerimisel. Kuna antud asutuses tegeleti põhiliselt muuseumi eksponaatide restaureerimise-konserveerimisega, siis tuli lähtuda olukorrast, et restaureeritav ese on vaatamiseks Äklaasi tagantõ ja püüti säilitada võimalikult palju algupära. Esem kasutamise funktsioon oli teise järguline.

Õppisin iseseisvamalt ja loovamalt lähenema probleemide lahendamisele. Kasuks tulid koolis omandatud teadmised ja oskused. Lisaks sain teada, mis on Degalan (R)P28, Paraloid(R) B72, Speziallösung MS/31 CP-ja kuidas ja kus neid vahendeid kasutada. Sain teada, et krunti võib kanda värvitud pindadele, väikseid auke on hea ette puurida ka peenikese naelaga, kruvi künnlavahaga ületegemine kergendab kruvi keeramist. Sain proovida ka freesimismasinat ja muidugi olin vaimustuses erinevate hõövlite kasutamisest, mida polnud varem teinud.

Pildid tehtud töödest:

3. 25.04-06.06.2022 osalesin välispraktikal Itaalias Nicoteras. Õppisin ja töötasin ettevõttes Creazioni. Minu juhendajaks oli ettevõtte omanik Maurizio Fama. Õppeprotsessi käigus sain aru, kui erinevad lähenemisviisid võivad olla eri maade mööblirestaureerimise meetodikad. Õppisin iseseisvamalt ja loovamalt lähenema probleemide lahendamisele. Eriti just olukorras, kui sul puuduvad harjumuspärased töövahendid mingi töö teostamiseks. Kasuks tulid koolis omandatud teadmised ja oskused. Nagu näiteks, kuidas osandada tooliraami, vana viimistluse eemaldamise erinevad tehnikad, uue viimistluse pealekandmise võtted ja veel palju muid pisinippe, kuidas lahendada erinevaid olukordi. Kõige raskemaks kujunes mul toolile uue istme taastamine: sadulavöö paigaldus, vedrude sidumine, polstri kihtide paigaldus kuna ma polnud varem sellega kokku puutunud.

Pildid tehtud töödest:

Tallinna Ehituskool

Viini toolide(2tk.)restaureerimine LÕPUTÖÖ

Koostaja: Anne Nettan-Naano
Juhendaja: Margus Sildre

Rühm: MR21_s

2022

Toolide lugu:

Toolid leidsin osta.ee-st ja nende eest küsiti ainult 5 eurot:). Siinkohal toon ära kirja, mida toolide müüja saatis eseme ajaloo kohta.

Need toolid on küll pärit Hiiumaalt, Kõrgessaarest, aga mitte mõisast vaid mõisa lähedal olnud talust. Ema nimetas seda jõukaks taluks, täpselt ei tea, mida sellega mõtles.

Talu asub Kõrgessaare mõisa kasvahoone müüri taga.

Ema oli neid toole selles talus näinud ja talle olid need väga meeldinud.

Ta oli soovinud need ära osta ja selle pere väimees oli selle peale need talle tasuta andnud. Kokku oli 3 tooli. Originaalis ei olnud need punased, vaid "puidutooni", punaseks värvis ema ise. Kuidas toolid sellesse tallu sattusid, seda ta ei osanud öelda.

Ema kätte tulid nad 70ndate alguses ja olid igapäevases kasutuses meie kodu köögis.

Mäletan, et ühel toolil oli istme servas mingi terav nael või ots, mis tihtipeale tegi haiget ja alati pidi hästi ettevaatlikult tooli peale ja sealt maha tulema. Kasutuses olid nad 1983-nda aastani, kuni kolisime uude majja. Uues majas neid enam köögis ei kasutatud ja sellest ajas alates on nad olnud kas kuuris või pööningul.

Tõin nad mandrile 2012 sügisel ja küsisin taastamiseks hinnapakkumist Kanutist, aga tol korral oli see minu jaoks liiga kallis töö, 240 EUR ja asi jäi katki.

Nii nad seisisid edasi ja kolisid minuga kaasa minu enda uude kodusse Kiili vallas, kus lõpuks otsustasin leida neile uue kodu ja panin nad Osta.ee-sse müüki..

Vot selline huvitav kulgemiselugu toolidel.

1. Esemee andmed

Nimetus	Viini toolid
Autor	Wojciechowi tehas Poolas (https://starychmebliczar.pl)
Dateering, stiilimääratlus	19. saj lõpp
Materjal	Tooliraam painutatud pöögist, toolipõhjad kasespoonist. Toolid on võõbatud tundmatu tume punase värviga.
Tehnika	Tehasetoodang
Mõõtmed(mm)	laius 490, kõrgus 950, sügavus 410
Omanik	Helbe Valdmees
Tähis	Toolsi põhjal on märges "WOJCIECHOW", samuti on osaliselt säilinud paberetikett, mis annab võimaluse arvata, et tool on valmistatud Poolas. Tool 2 põhjal pressitud Lutherma logo.

2. Restaureerimisülesanne

Eesmärgiks on toolid restaureerida, teha parandused, vana viimistlus eemaldada ja anda toolidele toon, mis oli nende omaniku kirjas kirjeldatud. Edaspidi lähevad toolid igapäevasesse kasutusse.

3. Esemee kirjeldus ja seisund

Tool 1	Kirjeldus	Seisund
Puit	Raam painutatud pöök, toolipõhi kasevineerist	Tugev, toolipõhi vajab spooniparandusi
Konstruktsioon	Jalad logisevad, toolipõhi liimist lahti, värv kulunud, sidepuu	Halvas seisus

	kinnitustest lahti	
Viimistlus	Kaetud tundmatu tumepunase värviga	Värvikiht ei reageerinud bensiinile,piiritusele,tärpentinile.Reageeris ainult värvieemaldajale,mille lapi ja metallvillaga vaikselt maha nühkisin.
Polster	puudub	
Panused	puuduvad	

Tool 2	Kirjeldus	Seisund
Puit	Raam painutatud pöök, toolipõhi kasevineer	Raam tugev,toolipõhi puruks,sidepuu katki
Konstruksioon	Jalad logisevad, toolipõhi liimist lahti ja katki,värv kulunud, sidepuu puruks ja kinnitustest lahti, käetoe piit katki	Väga kehvas seisus
Viimistlus	Kaetud tundmatu tumepunase värviga	Värvikiht ei reageerinud bensiinile,piiritusele,tärpentinile.Reageeris ainult värvieemaldajale,mille lapi ja metallvillaga vaikselt maha nühkisin.
Polster	puudub	
Panused	puuduvad	

4. Restaureerimiskava

TOOL1

	Töö	Materjalid ja vahendid
Puidutöö	1.Sidepuu kinnituste lahti võtmine roostes kruvide välja puurimisega. 2.Sidepuu ühenduse niisutamine sooja veega ja pitskruviga pressi alla panek ning sidepuu ühenduse kinnitamine kondiliimi ja puutüübli abil. 3.Raamil aukude ja mõrade pahteldamine(Plastiskt trä,Casco) ja järellihvimine nr.240-ga. 4.Pisi spooniparandused kasespooniga toolipõhjal 5.Esijalgade eemaldus metallist piigi välja puurimise teel. 6.Esijalgade ühendamine raamile kondiliimi ja metallist piikidega. 7.Toolipõhja kinnitamine raamile kondiliimiga pitskruvide abil.	Akutrell, puurid, puidust haamer, kruvid, pitskruvid, kondiliim, pahtel(Plastiskt trä,Casco) pahtlilabidas, lihvpaber 240, kasespoon,lõikematt, nuga, puidust tüüblid, nurgik, joonlaud
Viimistlus	1.Objekti puhastus kerge rohelise seebivee lahusega 2.Vana viimistluse eemaldamine värvi eemaldajaga. 3.Aukudest ja pragudest värvi eemaldus skalpelli ja naaskliga. 4.Eseme uus viimistlus	Rohelise seebiveelahus, puuvillane lapp, värvieemaldaja"KrasasNonemejs"(Läti), skalpell, naaskel, lihvpaber nr.240, metallvill, vesipeits tume pähkel(Herdins nr.65) ja mahagonipruun(Herdins nr.72) pintsel, krunt(tärpentin+linaõlivärnitsa) , naturaalne õllak, linasest kangast lambavilla täidisega täidetud poleeripall

TOOL 2

	Töö	Materjalid ja vahendid
Puidutöö	1.Sidepuu kinnituste lahti võtmine roostes kruvide välja puurimisega. 2.Sidepuu ühenduse niisutamine kuuma veega ja pitskruviga pressi alla panek ning sidepuu ühenduse kinnitamine kondiliimi ja puutüübli abil. 3.Raamil aukude ja mõrade pahteldamine(Plastisk trä,Casco) ja järellihvimine nr.240-ga. 5.Esijalgade eemaldus metallist piigi välja puurimise teel. 6.Esijalgade ühendamine raamile liimi ja metallist piikidega. 7.Kasevineerist toolipõhja taastamine kuna tundub olevat originaal. 8. Toolipõhja kinnitamine raamile kondiliimiga pitskrudevde abil.	Akutrell, puurid, puidust haamer, kruvid, pitskruid, kondiliim, pahtel(Plastisk trä,Casco) pahtlilabidas, lihvpaber 240, kasespoon,lõikematt, nuga, puidust tüüblid, nurgik, joonlaud
Viimistlus	1.Objekti puhastus kerge rohelise seebivee lahusega 2.Vana viimistluse eemaldamine värvi eemaldajaga. 3.Aukudest ja pragudest värvi eemaldus skalpelli,kaabitsa ja naaskliga. 4.Raami lihvimine lihvpaberiga nr.240 5.Eseme uus viimistlus	Rohelise seebiveelahus, puuvillane lapp, värvieemaldaja"KrasasNonemejs"(Läti), skalpell, naaskel, lihvpaber nr.240, metallvill, vesipeits tume pätkel(Herdins Äkta nr.65) ja mahagonipruun(Herdins Äkta nr.72) pehme pintsel, krunt(tärpentin+linaõlivärnitsa) , naturaalne gellak, linasest kangast lambavilla täidisega täidetud poleeripall

Planeeritavad tööd

- 1.Toolide seisukorra hindamine ja pildistamine
- 2.Toolide kuivpuhastamine tolmust ja mustusest pintsl, lapi ja suruõhuga
- 3.Toolide puhastamine rohelise seebivee lahusega. Niisutatud puuvillaselapiga mustuse eemaldamine ning selle järgselt kohene kuivatamine. Lõpp puhastamine tehnilise piirituselapiga
- 4.Viimistluse tuvastamine.
- 5.Toolide esijalgade eemaldamine, tappide puhastamine vanast liimist ja uuesti kokku liimimine
- 6.Sidepulkade eemaldamine, ühenduse kokkuliimimine ja tüübli lisamine tugevduseks
- 7.Tool 2 sidepulga parandus
- 8.Tool 2 põhja taastamine võimalusel
- 9.Värvikihi eemaldamine
- 10.Peitsimine
- 11.Kruntimine
- 12.Lõppviimistlus naturaalse gellaklakiga

Viimistluse tuvastamine, värvikihi eemaldamine ning uus viimistlus

Proovisin värvi eemaldamist piirituse, tärpentini ning atsetooniga. Kahjuks polnud neist abi. Kõige tõhusam oli värvieemaldaja "Krasas Nonemejs" (Läti). Kandsin puidule pintsliga, lasin mõnda aega seista ning õrnalt metallvilla ja puuvillase lapiga eemaldasin värvi. Aukudest, pragudest, raskesti ligipääsetavatest kohtadest urgitsesin värvijääke skalpelli ja naaskli otsaga. Kuid siiski värv oli imendunud tugevalt puidusüüsesse, pragudesse ja toolid jäid endiselt punakalt kirjut tooni.

Kuna omaniku kirjast selgub, et toolid olid algselt "puidutooni", siis oli mõte saavutada see algne tulemus. Kahjuks matsin selle mõtte maha ja toolid sai peitsitud vesialuselise peitsiga (tume pähkel nr. 65), millele oli lisatud veidi mahagonipruuni nr. 72, et varjata eelnevat värvi eemalduse jääke.

Peitsisegu kandsin peale pehme pintsliga ja hajutasin puuvillase lapiga. Katsin

krundiga (tärpentin:linaõlivärnits 1:1) puuvillase lapi abil.

Lõppviimistluseks kasutasin naturaalsel õllakklaki, alustuseks 1:20 lahusega ja hiljem 1:10 lahusega. Õllakki peale kandmiseks kasutasin linasest kangast lambavilla täidisega poleeripalli.

Toolide sidepulga parandus

Sidepuu kinnituste lahti võtmine roostes kruvide välja puurimisega. Sidepuuühenduse ja purunenud koha parandamiseks katsin sidepuu puuvillase lapiga mida niisutasin kuuma veega ning mõne aja pärast pitskruvidega pressisin õigesse asendisse. Kui sidepuu ühendused oli õigesse asendisse kuivanud siis kondiliimi, puutüüblite ja pitskruvi abil kinnitasin lõplikult. Praod ja muud konarused pahteldasin (Plastiskt trä, Casco) ja järellihvimise tegin lihvpaberiga nr. 240-ga.

Tool 2 põhja taastamine

Kuna põhjaplaadi all oli sissepressitud loetav Lutherma tehase logo, siis otsustasin toolipõhja võimalikult säilitada. Asendasin purunenud kohtadesse uued kasespoonitükid, liimisin kokku kondiliimiga ja pressi alla.

5. Kokkuvõte

Toolid said puhastatud, parandatud ja toonitud tumeda pähkli ning mahagonipruuni vesipeitsi lahusega, et varjata vana värvi eemaldamisel olevaid puudujääke. Toolid lähevad igapäevasesse kasutusse.

6. Soovitused edaspidiseks hoolduseks

Soovitav kasutada sisetingimustes, puhastada kergelt niiske lapiga. Võib katta aegajalt mööblivahaga ning kuiva lapiga poleerides. Tekkivaid kriimustusi saab toneerida samas toonis mööbliviltpliiatsiga või toneerida sobivas toonis piiritus peitsiga.

Pilte tehtud tööd:

Tallinna Ehituskool

Abilaudade(3tk. komplektis)restaureerimine

Aruanne

Koostaja: Anne
Nettan-Naano
Juhendaja: Margus Sildre
Rühm: MR21_s

2021

Abilaudade lugu:

Lauad on ostetud Tallinnast ühest vanakraami laost, kus hoiti Madalmaadest kokkuostetud mööblit. Praeguseks omanikuks on sõbranna Aime Kruus. Talle need lauad meeldisid ja ostis need 10 eurot komplekt, eesmärgiga, et saaksin oma käteosavust ja teadmisi kasutada antud töös. Laudadel on olemas esteetiline-ja kasutusväärtus.

1.Eseme andmed

Nimetus	Abilauad(3tk.komplektis)
Autor	teadmata
Dateering,stiilimääratlus	teadmata,??
Materjal	tammepuit.Viimistletud heledama pruuni peitsiga(?).Katteviimistlus puudub või on kulunud
Tehnika	tehasetoodang
Mõõtmed(mm)	laua laius(340-320-300),laua kõrgus(660-540-480)laua pikkus(550-440-330)
Omanik	Aime Kruus
Tähis	puudub

2.Restaureerimisülesanne

Eesmärgiks on abilauad korrastada, kasutades selleks õigeid restaureerimise võtteid. Liimida uuesti logisevad jalad, suurem lauaplaat on tugevasti kõmmeldunud, mis tuleks uuesti õigesse asendisse saada. Lauaplaadid ja -jalad on niiskuskahjustustega ja kohati on märgata ka koikahjustusi, seega tuleb ka viimistlus taastada võimalikult algupärasest toonis. Abilauad lähevad igapäevasesse kasutusse.

3.Eseme kirjeldus ja seisund

	Kirjeldus	Seisund
Puit	Tammepuit	Üldiselt tugev, pehastunud puitosi pole
Konstruksioon	Lauad suhteliselt ebastabiilsed,seisavad koos naelte abil kuidagi.	Suurem plaat kõmmeldunud.Plaatidel ja jalgadel tugevad veekahjustused. Lauajalad logisevad, liim on aja jooksul oma funktsiooni minetanud
Viimistlus	Heledam pruun(pähkli) peits.Tammetoorikul katsetasin erinevaid Herdinsi Äkta peitse. Kõige sarnasem oli hele pähkel nr.75	Ei ole näha katteviimistlust või on see kulunud.
Polster	puudub	
Panused	puuduvad	

4. Restaureerimiskava

	Töö	Materjalid ja vahendid
Puidutöö	1.Kõmmeldunud plaadi eemaldus ja plaadi sirgestamine saega kanalite sisse saagimise teel ning liistude paigaldamine kondiliimiga ja siis pressi alla. 2.Lauajalgade eemaldus ilma peata naelte väljapuurimisega. 3.tappide puhastamine liimijääkidest. 4.Naelte väljapuurimisest tekkinud aukude plommimine tammepuidust tüüblitega 5.Koi aukude katmine tumeda vahapulga.	Kruvikeeraja, akutrell, puurid, puiduhaamer, kaapelehed tappide puhastamiseks liimijääkidest, ketassaepink, kondiliim, pitskruvid, 2mm vineeriribad, tume pähkli vahapulka
Viimistlus	1.Vana viimistluse määramine Herdins Äkta peitsikaardi toel.Tammepuidu tükil katsetasin erinevaid toone.Hele pähkel oli kõige sarnasem 2.Kuna viimistlus oli suurelt jaolt kahjustunud, siis otsustasin lauad kergelt lihvida lihvpaberiga 240 tooni ühtlustumiseks. 3.Peitsi peale kandmine pehme pintsliga ja puuvillase lapiga kergelt ühtlustamiseks 3.Kruntimine(tärpentin+lina õlivärnits) puuvillase lapi abil. 4.Liberoni antiikvaha peale kandmine puuvillase lapiga ja mõne aja seistes läikima hõõrumine.	peits hele pähkel nr.75 Herdins Äkta, pehme pintsel,puuvillane lapp, lihvpaber 240,tärpentin,linaõlivärnits,Libero ni antiikvaha

5.Kokkuvõte

Laudade konstruktsioon sai tugev, lauaplaadid siledad, viimistlus ühtlane, kliendile sobivas toonis. Lauad võetakse kasutusele igapäevaselt.

6.Soovitused edaspidiseks hoolduseks

Laudade puhastamiseks kasutada kergelt niisket lappi.Kasutada sisetingimustes.Vajadusel vahatamist korrata.

Pildid tehtud tööst:

Tallinna Ehituskool

Tumba restaureerimine

Aruanne

Koostaja: Anne Nettan-Naano
Juhendaja: Margus Sildre
Rühm: MR21_s

2023

Tumba lugu:

Toolid soetasin Seidla (Järvamaa) vanavara laadalt ühest Võrumaa talust pärit herra käest. Herra (umbes vanuses 65 aastat) teadis rääkida, et ta mäletab lapsepõlvest kuidas tema vanaisa katteriiet vahetas, mis olid mingid vanad kardinad olnud. Maksin tumba eest 20 eurot.

1.Eseme andmed

Nimetus	Vedru dega tumba
Autor	teadmata
Dateering,stiilimääratlus	1930-1950??
Materjal	jalad kuusepuust
Tehnika	puidulõige, polster
Mõõtmed mm	kõrgus 420, laius 400,
Omanik	Madis
Tähis	puudub

2.Restaureerimisülesanne

Eesmärk on tumba restaureerida. Vahetada vedrud,kuna vanad vedrud on väsinud ja roostes.Uuendada polster ja katteriie.Tumba läheb igapäevasesse kasutusse.

3.Eseme kirjeldus ja seisund

Tumba	Kirjeldus	Seisund
Puit	Kuusepuu	Tugev, ühel jalal pikki puidusüüd pragu,mis ei ole puitu läbiv
Konstruksioon	Tugev. On tunda istumisel ,et vedrustus on amortiseerunud	Hea
Viimistlus	puidutooni, kaetud mingi lakiga	Lakikiht reageeris kuumaõhuga kuumutades, muutus rabedaks ja nühkisin jäägid maha metallvillaga.Kuna puidust osal on näha tumeda pähkli peitsi tooni,siis on kavas see toon taastada.
Polster	Vedrupolster, mitu kihti katteriiet pandud, mis kõik on vana ja kulunud,Vedrude toetustraadid osaliselt katki, põhja juteriie puruks,vedrustus amortiseerunud	Väga halb
Panused	puuduvad	

4. Restaureerimiskava

	Töö	Materjalid ja vahendid
Puidutöö	1.Jalgade eemaldamine,roostes naelte välja puurimise teel. 2.Tumba raamiosa ja põhja eraldamine	Akutrell, puurid, kruvid, pitskruvid, näpitsad, tangid, sõrgkang, haamer
Viimistlus	1.Jalgadelt lakikihi eemaldamine soojapuhuri ja metallvilla abil. 2.Vahelihv nr.240 3.Peitsimine Herdins Äkta tume pähkel nr.65 vesipeitsiga,kuna algupärane toon sarnanes kõige enam sellele. 3.Kattekiht sai tehtud gellakk-lakiga mõned korrad.	Soojapuhur, metallvill, lihvpaber nr.240, vesipeits tume pähkel nr.65, pehme pintsel, puuvillane lapp, naturaalne gellakk-lakk, linasest kangast ja lambavillast valmistatud poleeripall
Polster	1.Vana polsterduse eemaldus. 2.Vedru toetus traatide eemaldus ja asendamine uue sadulavööga sadulavööpinguti abil 3.Vedrude (9tk) vööle kinnitamine konksnõela abil. 4.Vedrude sidumine nõoriga ja kinnitamine raamile naeltega. 5.Jute riide paigaldus klambritega. 6.Vedrude kinnitamine juteriide külge linasest nõoriga. 7.Tihiniidid ja meriheina kate nende vahele. 8.Hõredam jute peale. 9.Pitsnõelaga läbi õmmelda ja ka pingutada 10.Äärtesse lisasin veel meriheina et ühtlustada väljanägemist ning klammerdasin jute. 11.Kantide õmblemine äärtesse ja ühtlustasin suuremad lohud meriheinaga. 12.Katsin vatiga ja peale panin mitkali pingutades. 13.Pealiskanga kinnitamine klambritega. 14.Nurkadest kanga käsitsi kokku õmblemine ja ilunööri kinnitamine klambritega 15.Vedrupolstri kinnitamine raamile pikkade kruvidega.	Sadulavöö, 5 keeru vedrud,tihe ja hõredam jute, mitkal, linane nõör vedrude kinnitamiseks ja kantide õmblemiseks, meriheina, vatt, ilunõör, pealisriie, klambrid(10mm), naelad, sõrgkang, konksnõel,pitsnõel, topeltpitsnõel, nõõpnõelad, suruõhu klammerdaja, prüül, tangid, näpitsad, käärid, sadulavööpinguti, mõõdulint, pitskruvid

5.Kokkuvõte

Ese sai parandatud, vahetatud said vedrud ja kõik polstri osad. Jalad said toneeritud algupärasesse tooni.

6.Soovitused edaspidiseks hoolduseks ja hoiustamiseks

Eset on soovitatav kasutada sisetingimustes. Katteriit puhastada tolmust tolmuimejaga. Katteriide määrdumisel on võimalik kasutada kaubanduses saadavaid mööbliriide puhastusvahendeid.

Pilte tehtud tööst:

Tallinna Ehituskool

Põrandalambi restaureerimine

Aruanne

Koostaja: Anne Nettan-Naano
Juhendaja: Margus Sildre
Rühm: MR21_s

2022

Põrandalambi lugu:

Põrandalamp on soetatud Seidla(Järvamaa) vanavara laadalt. Müüja kahjuks ei osanud midagi rääkida eseme ajaloo kohta. Maksin lambi eest 20 eurot.

1. Esemel andmed

Nimetus	põrandalamp
Autor	teadmata
Dateering,stiilimääratlus	20. saj. algus, art deco
Materjal	kuusepuit, kaetud pöögispooniga
Tehnika	tehase toodang
Mõõtmed cm	kõrgus 182, laius 35, sügavus 59
Omanik	teadmata
Tähis	puudub

2. Restaureerimisülesanne

Eesmärk on põrandalamp restaureerida. Teha spooniparandused, valmistada lambile uus jalg, säilitada vana viimistlus. Lamp läheb igapäevasesse kasutusse.

3. Esemekirjeldus ja seisund

	Kirjeldus	Seisund
Puit	Kuusepuit, kaetud tammespooniga, kohati on spoon puruks ja ülemisel plaadil värvi ja niiskus kahjustused.	Hea
Konstruksioon	Tugev	Lambi jala osa puudub-mahasaetud
Viimistlus	Tumepruun, kaetud gellakiga	Pealmine plaat vajab kohati viimistluse parandust. Alumistel plaatidel viimistlus kenasti säilinud.
Polster	puudub	
Panused	puuduvad	

4. Restaureerimiskava

	Töö	Materjalid ja vahendid
Puidutöö	1.Lambijala valmistamine kuusepuidust laudadest ja laudade kokku liimimine kondiliimiga. 2.Jala kinnitamine lauakülge puutüüblite ja liimi abil. 2. Jala katmine tammespooniga kondiliimi abil ja pressi alla. 3.Spooniparandused lauaplaatide äärtel ning ka ülemisel lauaplaadil. 4.Kerge lihv lihvpaperiga nr.180 spooniparandustel.	Ketassaepink, käsisaag, kuuselaud, käsihöövel, mõõdulint, lihvpaper nr.180, kondiliim, puuhaamer, pitskruvid, tammespoon, lõikematt,nuga, Titebond liim
Viimistlus	1.Herdins Äkta peitsikaardi järgi võrdlesin vana viimistlust, sobis kõige rohkem tume pähkel 65, millele lisasin ka natuke mahagonipruuni nr.72. Testisin tammespooni tükil erinevate toonidega. 2.Ülemiselt lauaplaadilt laki eemaldus tehnilise piirituselahuga vaikselt hõõrudes. 3.Uue lambijala ja spooniparanduste katmine peitsilahusega pehme pintsi ja puuvillase lapi abil. 4. Pindade katmine naturaalse gellakk-lakiga mõned korrad.	Peits tume pähkel 65, peits mahagonipruun 72, tehniline piiritus, pehme pintsel, puuvillalapp, naturaalne gellakk-lakk, poleerimisvall

5.Kokkuvõte

Põrandalambile sai valmistatud uus puidust jalg kanaliga. Järelturult leidsin ajastule omase metallist kaarja lambikupli hoidja, mis sai lambijala sisse kinnitatud. Sobivad lambikuplit veel otsin.

6.Soovitused edaspidiseks hoolduseks ja hoiustamiseks

Eset võib kasutada sisetingimustes. Puhastada kergelt niiske lapiga. Tekkivaid kriimustusi saab toneerida samas toonis mööbliviltpliatsiga või toneerida sobivas toonis piiritus peitsiga.

Pildid tehtud töödest:

Tallinna Ehituskool

Peeglikapi restaureerimine

Aruanne

Koostaja: Anne Nettan-Naano
Juhendaja: Margus Sildre
Rühm MR21_s

2022

Peeglikapi lugu:

Peeglikapp on pärit Tallinnast ühest eramajast. Kuidas kapp sinna sattus, ei oska öelda. Pakuti restaureerimiseks ja nii ta minu kätte sattus.

1.Eseme andmed

Nimetus	peeglikapp
Autor	teadmata
Dateering,stiilimääratlus	20 saj. keskpaik, funk
Materjal	kuusepuit, kaetud erinevate spoonidega
Tehnika	
Mõõmed cm	kõrgus 53, laius 110, sügavus 59
Omanik	Margus Sildre
Tähis	puudub

2. Restaureerimisülesanne

Eesmärk on peeglikapp restaureerida. Põhilised tööd on spoonitööd.

3.Eseme kirjeldus ja seisund

	Kirjeldus	Seisund
Puit	tugev, stabiilne.Kasutatud 3-e erinevat spooni:kask, saar, pöök	rohked niiskuskahjustused,spoon väga kehvas seisus
Konstruksioon	tugev, stabiilne	hea
Viimistlus	Herdins Äkta peitsikaardi järgi võrdlesin vana viimistlust, sobis kõige rohkem hele pähkel 75 ja kumeratel pindadel kastan	Katteviimistlust pole tuvastanud.Ilmselt on niiskus oma töö teinud
Panused	puuduvad	

4. Restaureerimiskava

	Töö	Materjalid ja vahendid
Puidutöö	1. Puhastamine suruõhu, kuiva pintsli ja puuvillase lapiga. Hiljem tehnilise piirituse lapiga kergelt niiske puhastus. 2. Kapiuste ja furnituuri eemaldamine 3. Vana spooni kokkuliimimine, kus see on veel võimalik 4. Spooniparandustel ja spoonivahetusel kasutasin sama spooniliiki nagu oli algupäral. 5. Uste ja furnituuri tagasipanek	suruõhuaparaat, pintsli, puuvillane lapp, tehniline piiritus, kruvikeeraja, pöögi-, kase-, saarespoon, kondiliim, pitskruvid, abivahendid kumerate pindade spoonimiseks, lõikematt, nuga, joonlaud, pliats, teip
Viimistlus	1. Kumeratel pindadel pindadel kasutasin Herdins Äkta kastan vesipeitsi 2. Kõik ülejäänud pinnad katsin Herdins Äkta peitsiga hele pähkel nr.75 pehme pintsli ja puuvillase lapiga hajutades. 3. Krundi kandsin peale puuvillase lapiga 4. Kattekihiks sai naturaalne gellaklakk, mille kandsin peale poleerrulliga	Herdins Äkta vesipeits kastan ja hele pähkel nr.75, pintsli, puuvillane lapp, teip, linaõlivärnits, tärpentin, naturaalne gellaklakk, poleerpall linasest kangast ja lambavilla täidisega.

5. Kokkuvõte

Ese sai puhastatud, parandatud ja viimistletud algupärasesse tooni. Kapil kasutasin kolme erinevat spooni liiki, nii nagu oli algupäral: a. vitriinklaasi tagune, jalad, peegliaalus-hoidja olid kaetud saare spooniga

b. sahtel, kumerad pinnad olid kaetud pöögispooniga

c. ukseid, pealmine plaat ja kapi küljed olid kaetud kasespooniga.

Lasin kapile valmistada Klaasissepa OÜ-s klaasist pealmise plaadikatte (100 eurot) ja vitriinklaasid (2tk.-20 eurot). Kapp läheb igapäevasesse kasutusse.

Soovitused hoolduseks ja hoiustamiseks

Eset võib kasutada ainult sisetingimustes. Puhastada kergelt niiske lapiga. Tekkivaid kriimustusi saab toneerida samas toonis mööbliviltpliatsiga või toneerida sobivas toonis piiritus peitsiga.

Pildid tehtud töödest:

Tallinna Ehituskool

Tugitooli restaureerimine

Aruanne

Koostaja: Anne Nettan-Naano
Juhendaja: Margus Sildre
Rühm:MR21_s

2022

Tugitooli lugu:

Tugitool on pärit Valgamaalt, Koikkülast. Omanikuks on Hille Tamman. Tugitool oli tema isa lemmik istumiskoht. Omanik soovis oma isa mälestuseks tugitooli taastada.

1.Eseme andmed

Nimetus	tugitool
Autor	Jõgeva Mööblitootmise Kombinaat
Dateering,stiilimääratlus	1963
Materjal	männipuust raam, käetoed kasepuust, viimistletud tume pruuni peitsiga
Tehnika	puidulõige, polster
Mõõtmed mm	kõrgus 790, laius 640
Omanik	Hille Tamman
Tähis	Raami seespool märke valmistamise aasta 1963, Jõgeva Mööblitootmise Kombinaat

2.Restaureerimise ülesanne

Eesmärk on tugitool restaureerida. Viimistluses ei soovita kaotada olemasolevaid kasutusjälgi. Omanik soovib katteriideks punast tooni.

3.Eseme kirjeldus ja seisund

	Kirjeldus	Seisund
Puit	jalad-käsitugi kasepuit, raam männipuit, selja tagaosa kasevineer	heas korras, käetoel näha täkkeid
Konstruksioon	stabiilne, tugev, ei logise	heas korras
Viimistlus	pruun peits	kulunud ebaühtlaselt, katteviimistlust pole märgata või on kulunud
Polster	vatiinipolster, ära vajunud ja tugevalt määrdunud, polstri alune juteriie ja katteriie puruks	halb, vajab vahetamist
Panused	puuduvad	

4. Restaureerimiskava

	Töö	Materjalid ja vahendid
Puidutöö	Toolil jalgade eemaldus raamilt	kruvikeeraja, mutrivõti, tangid, haamer
Viimistlus	1. Roheliseseebilahusega pesin niiske puuvillase lapi abil ja kohene kuivatamine 2. Herdins Äkta peitsikaardi järgi võrdlesin vana viimistlust, sobis kõige rohkem hele pähkel nr 75, millega katsin tooli puidust osad pehme pintsliga ja puuvillase lapiga hajutades 3. Katteviimistluseks sai Liberoni antiikvaha, kandsin peale puuvillase lapiga ja mõne aja pärast hõõrusin poleerpalliga läikima.	roheliseseebiveelahus, puuvillane lapp, peits tume pähkel nr.65, pintsel, Liberoni antiikvaha
Polster	1. Polstri eemaldus. 2. Põhja jutekanga asendasin sadulavööga ja sinna peale läks tihe jutekangas 3. Istme ja seljaosale sai polstriks valge vatt, mille katsin veel läbitepitud vatiiniga 4. Pingutasin peale mitkali ja kinnitasin klambritega. 5. Selja tagaosa vineerile liimisin Moment liimiga kattekanga ja mis sai väikeste naeltega kinnitatud seljaosa raamile 6. Punane katteriie sai kinnitatud klambritega ja nurgad sai käsitsi kinni nõelutud.	tangid, käärid, nuga, nõõpnõelad, sadulavöö, mõõdulint, kriit sadulavööpinguti, suruõhu klambrilööja, klambrid 10mm, valge vatt, läbi tepitud vatiin, mitkal, Moment liim, punane kanganiit, pitskruvid, haamer, väiksed naelad

5. Kokkuvõte

Tumepruun toon puiduosad sai omaniku soovil taastatud. Polster ja kangas vahetatud. Katteriide punase tooni valis omanik. Tool läheb igapäevasesse kasutusse.

Soovitused edaspidiseks hoolduseks ja hoiustamiseks

Eset võib kasutada sisetingimustes. Katteriit saab puhastada tolmuimejaga ja vajadusel niiske lapiga. Puiduosa võib vajadusel vahatada.

Pildid tehtud tööst: